

Práce s mluveným slovem

pro Komunikace a PR

2020

Rozhlasová žurnalistika

- *větší nároky na správný hlasový projev*
- *připouští volnější interpretaci*
- *poslech rozhlasového vysílání dnes mnohdy pouze kulisou*
- *čas věnovaný poslechu rozhlasového vysílání není totožný se soustředěným vjemem*

Rozhlas a mluvené slovo

- *rozhlas jako vypravěč u ohně*
- *rozhlas je vizuální umění*
- *nejvíc podporuje představivost*
- *síla slova*
- *práce s dechem*
- *špatné zacházení s mikrofonem- mikrofon odhalí slabiny*

Moc, účinek a podmanivost hlasu

0.55 - 2.55. min.

Mluvené slovo

*„Rozhlasový ústní projev patří sice s novinovým psaným projevem do jedné stylové skupiny – publicistické – a má s ním hlavní rysy společné, ale na rozdíl od novin vyžaduje **větší přehlednost, přesvědčivost, spontánnost a ohled na prchavost rozhlasového slova.**“*

(Perkner, Slovák, 1986)

Rozhlasová reportáž

metoda rozhlasové žurnalistické tvorby, uplatňovaná zejména v různých publicistických formách jako je:

- *reportážní rozhovor*
- *pásmo*
- *komentář*
- *fejton*

reportážní princip zde může být uplatněn jako tvůrčí postup

(Maršík, 1999)

Rozhlasová reportáž

- *obsahuje prvky zpravodajství i publicistiky*
- *obsahuje faktická sdělení*
- *subjektivně popisuje okolní děj a prostředí (reportér by měl usilovat o co **nejrealističtější popis a o zachování objektivity**)*

Autentičnost

princip hic et nunc = tady a teď

*„Hlavní žánrovou dominantou reportáže je tedy **autentičnost** – bezprostřední žurnalistické zachycení dějové linie události (princip hic et nunc = tady a teď), která je doplněna dalšími znaky – **informativností** (reportáž musí vždy přinést **nové poznání, nová fakta a informace**), **dynamičností, dokumentárností, dějovostí.**“*

(Maršík, 1999, s. 24)

Šíření

- živě
- ze záznamu
- kombinace obou způsobů

Rozhlasová reportáž jako svébytný žánr

- kombinace dokumentárních faktů s uměleckými obrazy
- polyfunkčnost

Funkce rozhlasové reportáže

- informační
- analytická
- dokumentární

Rozhlasová reportáž- syntetický žánr

„Její obsahové zaměření je univerzální a reportážní forma v sobě zahrnuje a modifikuje další rozhlasové tvary; je syntetickým žánrem jak z hlediska zpravodajství, tak publicistiky a přesahuje i do oblasti umělecké tvorby, kde přejímá podněty od reportáže tiskové“

(Perkner, 1985)

Forma sdělení- autentické svědectví

bezprostřední žurnalistická reprodukce dynamické, aktuální události synchronně s jejím skutečným průběhem

- přímost
- aktuálnost
- bezprostřednost

(Perkner, Slovák, 1986)

Autentické svědectví

- posluchač = spoluúčastník děje

Rozhlasová reportáž

- získávat posluchače
- přesvědčovat posluchače
- podněcovat posluchače k aktivitě

(Perkner, Slovák, 1986)

Reportážní rozhovor

- *typ publicistického rozhovoru*
- *dialog doplněn zvukovým obrazem události, jenž nezastupitelně dokresluje výpověď dotazované osoby*

Úloha reportéra

- *svědek události*
- *zástupce masmédiá*
- *koordinátor diskuse*
- *zprostředkovatel přenosu zvuku (rozhovorů), ruchů*
- *zprostředkovatel místa konání akce (musí umět seznámit s tím kde je, proč tam je a co tam vidí)*

Zdroje informací

- *zaslané tiskové zprávy*
- *monitoring médií*
- *internet*
- *zpravodajské agentury (ČTK)*
- *vlastní již nashromážděné informace*
- *nápojení na síť zpravodajů, či televizi a tisk*

Rozhlasová reportáž

- <https://prehravac.rozhlas.cz/audio/2641009>
- <https://vltava.rozhlas.cz/exkluzivne-z-avignonu-online-reportaz-veroniky-stefanove-z-divadelniho-festivalu-7978009>
- https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/festival-prix-bohemia-radio-2019-rozhlas-vysledky_1904042110_ako
- <https://www.youtube.com/watch?v=X7YC-qUjM5E>

Ukázka reportážního vstupu

- <https://vltava.rozhlas.cz/velke-dilo-zacina-prorokuji-andele-v-americe-7750963>
- <https://vltava.rozhlas.cz/umela-srst-a-myci-houby-inscenace-cuteness-forensics-prekracuje-hranice-bezneho-7762984>

Úkol

- *připravte si krátký reportážní rozhovor*
- *využijte znalostí a dovedností práce s tiskem*
- *posluchač musí vědět kde reportér je, proč tam je a co tam vidí, sdělení by mělo být doplněno o zvuky z místa, hudbu apod. + o rozhovory s aktéry akce*
- *Můžete použít i „zlatou větu“*
- <https://press-servis.ecn.cz/manual/rozhovor-pro-media/>

Zdroje:

- Perkner, Stanislav; Leopold Slovák. 1986. *Teorie a praxe rozhlasové žurnalistiky*. Praha: Novinář.
- Maršík, Josef. 1999. *Výběrový slovníček termínů slovesné rozhlasové tvorby*. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu.
- Maršík, Josef. 1995. *Úvod do teorie rozhlasového programu*. Praha: Karolinum.
- Tomandl, Jan. 2012. *Public relations a zpravodajství*. Zlín: VeRBuM.
- <http://www.rozhlas.cz/zaznamy/vltava/#/2018-03-05/12>
- <http://www.pribehrozhlasu.cz/jak-se-dela-vysilani/teren>
- <http://www.pribehrozhlasu.cz/jak-se-dela-vysilani/teren/video>